

NOTA

Betreft: Samenvattend verslag van de plenaire zitting
- Brussel, 11 en 13 juni 2003 ¹

Consensusvorming

1. De Conventie heeft op 13 juni 2003 een ruime consensus bereikt over de teksten die de voorzitter van de Conventie namens deze zal voorleggen aan de Europese Raad van Thessaloniki. Het betreft de preambule, deel I betreffende de constitutionele bepalingen, deel II betreffende het Handvest van de Grondrechten, en de protocollen betreffende de rol van de nationale parlementen en betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel (CONV 797/1/03). De voorzitter herinnerde aan het mandaat dat door de Europese Raad van Laken is verleend en prees de conventieleden voor het "onverhoopte resultaat".
2. Na twee dagen van debat in de plenaire zitting en intens overleg in en tussen de verschillende samenstellende groepen van de Conventie en de politieke fracties presenteerde de voorzitter van de Conventie op 13 juni de tekst zoals die door het praesidium was herzien in het licht van het resultaat van deze besprekingen; er waren wijzigingen aangebracht in de preambule, in het hoofdstuk betreffende de instellingen in deel I, en in deel II betreffende het Handvest; ook was er een nieuwe bepaling opgenomen over een "initiatief van de burgers" (CONV 811/03). De voorzitter beklemtoonde dat de tekst het resultaat was van een collectieve inspanning om geleidelijk tot een evenwicht tussen de verschillende verwachtingen en gevoeligheden van de conventieleden te komen.

¹ Een volledig verslag van de plenaire zitting staat op website www.european-convention.eu.int.

3. In hun toespraken spraken de conventieleden hun waardering uit voor het eindresultaat, dat zij billijk en evenwichtig vonden. Velen hadden het over een historische prestatie. Met behoud van het evenwicht tussen de lidstaten en tussen de instellingen is de Conventie erin geslaagd de Unie transparanter te maken en dichterbij de burgers te brengen, met duidelijker bevoegdheden en een doeltreffender en democratischer besluitvorming. Allen toonden zich ingenomen met het feit dat de Conventie erin geslaagd was één enkele tekst, zonder opties, voor te leggen, en dat er verbeteringen waren aangebracht op gebieden waarop opeenvolgende IGC's geen resultaat wisten te behalen. Wat de resultaten van de Conventie betreft, prezen de sprekers met name de afschaffing van de pijlerstructuur, de toekenning van één rechtspersoonlijkheid, de opneming van het Handvest, de vereenvoudiging van instrumenten en procedures, de belangrijke versterking van de rol van het Europees Parlement en van de nationale parlementen, de uitbreiding van de besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid en het aannemen van wetgeving via de medebeslissingsprocedure, en het instellen van het ambt van EU-minister van Buitenlandse Zaken.
4. De conventieleden verzochten de lidstaten om de tekst niet opnieuw ter discussie te stellen in de IGC, omdat het delicate evenwicht dat in de Conventie kon worden bereikt, daardoor zou kunnen worden verstoord.
5. Hoewel het algemene resultaat positief werd onthaald, vonden sommige sprekers dat de Conventie het gebruik van de eenparigheid nog verder had moeten beperken, met name waar het belastingvraagstukken en het GBVB betreft; anderen waren teleurgesteld over het feit dat in deel I diensten van algemeen belang niet worden vermeld. Er waren ook sprekers die vonden dat de Conventie op een aantal punten te ver is gegaan, zoals de structurele samenwerking op defensiegebied of de handel in culturele diensten of die hun twijfels hadden bij de definitie van gekwalificeerde meerderheid.

Besproken punten

6. Naast de bovengenoemde punten kwamen tijdens de besprekingen in de plenaire zitting nog andere punten aan de orde.

7. Sommige leden vonden dat in de preambule een duidelijke verwijzing naar het christendom of de christelijke waarden moet worden opgenomen. Anderen waren daartegen, omdat zij de huidige formulering "religieuze tradities" afdoende vonden en een verwijzing naar een specifieke godsdienst niet konden aanvaarden.
8. Sommigen beschouwden het "bruggetje" in verband met de gekwalificeerde meerderheid als een inbreuk op de rechten van de nationale parlementen, omdat het gebruik ervan niet door de lidstaten hoeft te worden bekrachtigd. Anderen vreesden dat daar in de praktijk nimmer gebruik van zal worden gemaakt en dat voortdurende nationale veto's afbreuk zullen doen aan het vermogen van de Unie om doeltreffend op te treden. In het algemeen waren de leden het eens over het nut van een dergelijke clause, aangezien de tijd nog niet rijp is om het vetorecht af te schaffen.
9. Wat het Handvest betreft, uitten verscheidene conventieleden hun verwondering en hun twijfels over de zin betreffende de Toelichting op het Handvest, die het praesidium wilde opnemen in de preambule van het Handvest (aan het begin van deel II). De voorzitter van Werkgroep II brak echter een lans voor deze oplossing, die hij als een redelijk compromis beschouwde en die niet inhoudt dat de Toelichting als zodanig een volwaardige juridische status krijgt. Andere conventieleden sloten zich hierbij aan en merkten op dat ten minste vijf lidstaten dit compromis nodig hebben om de bekrachtiging van de door het praesidium voorgestelde opneming van het Handvest in de grondwet mogelijk te maken. Weer andere conventieleden merkten tenslotte op dat, hoewel deze toegeving hen zwaar valt, zij bereid zijn deze formulering in de preambule te aanvaarden, indien het Handvest daardoor kan worden opgenomen, maar dat zij zich verzet zouden hebben tegen een aan de Toelichting gewijd artikel in de grondwet.
10. Een aantal sprekers voerde aan dat de Unie een lichtere procedure voor de herziening van het verdrag nodig heeft, die afstand doet van de eenparigheid en van de nationale bekrachtiging. De voorzitter onderstreepte dat deze kwestie gevoelig ligt en dat de nationale parlementen een rol moeten blijven spelen; hij merkte op dat deze aangelegenheid verder kan worden besproken in het kader van deel IV.

11. Tenslotte deelde de voorzitter de Conventie mee dat hij in zijn verslag aan de Europese Raad gewag zal maken van de "meningsverschillen" die door meerdere leden tot uiting zijn gebracht, zoals het geval is met de "minderheidsnota" van vijf leden van de Conventie. Hij zal hun tekst aan de voorzitter van de Europese Raad overhandigen.

Verdere bespreking van de delen III en IV

12. De voorzitter bevestigde dat hij de Europese Raad zal verzoeken het mandaat van de Conventie te verlengen, zodat zij de laatste hand kan leggen aan de delen III en IV. De conventieleden kunnen hun wijzigingsvoorstellen voor deze delen uiterlijk tot maandag 23 juni 2003, 13.00 uur, toezenden aan het secretariaat. Zonder vooruit te lopen op de besluiten van de Europese Raad, deelde de voorzitter mee dat er voorlopig plenaire zittingen van de Conventie gepland zijn op 4 juli en 9-10 juli 2003.

List of speakers following order of intervention.

Plenary meeting 11, 12 and 13 June 2003

LIST OF SPEAKERS

Wednesday 11 June

1. Mr Andrew DUFF - European Parliament
2. Mr Elmar BROK - European Parliament
3. Mr Jens-Peter BONDE - European Parliament
4. Ms Hildegard PUWAK - Romania (Government)
5. Mr Michel BARNIER - Commission
6. Mr René van der LINDEN - Netherlands (Parliament)
7. Mr Jürgen MEYER - Germany (Parliament)
8. Mr Dick ROCHE - Ireland (Government)
9. Mr Antonio TAJANI - European Parliament
10. Mr Josep BORRELL FONTELLES - Spain (Parliament)
11. Ms Pascale ANDREANI - France (Government)
12. Ms Marietta GIANNAKOU - Greece (Parliament)
13. Mr Gijs de VRIES - Netherlands (Government)
14. Mr Hubert HAENEL - France (Parliament)
15. Mr Erwin TEUFEL - Germany (Parliament)
16. Mr Alain LAMASSOURE - European Parliament
17. Mr Proinsias de ROSSA - Ireland (Parliament)
18. Mr Pierre LEQUILLER - France (Parliament)
19. Mr Joschka FISCHER - Germany (Government)
20. Ms Lena HJELM-WALLÉN - Sweden (Government)
21. Mr Peter HAIN - United Kingdom (Government)
22. Mr Alojz PETERLE - Slovenia (Parliament)
23. Ms Ana PALACIO - Spain (Government)
- *****
24. Mr Iñigo MENDEZ DE VIGO - European Parliament
25. Ms Marietta GIANNAKOU - Greece (Parliament)
26. Mr Johannes VOGGENHUBER - European Parliament
27. Mr Jacques SANTER - Luxembourg (Government)
28. Mr Tunne KELAM - Estonia (Parliament)
29. Mr Georgios KATIFORIS - Greece (Government)
30. Mr Elmar BROK - European Parliament
31. Mr Michel BARNIER - Commission
32. Mr Paraskevas AVGERINOS - Greece (Parliament)
33. Mr Vytenis ANDRIUKAITIS - Lithuania (Parliament)
34. Mr Adrian SEVERIN - Romania (Parliament)
35. Ms Hanja MAIJ-WEGGEN - European Parliament
36. Mr Kimmo KILJUNEN - Finland (Parliament)
37. Mr Andrew DUFF - European Parliament
38. Mr Olivier DUHAMEL - European Parliament
39. Mr Peter HAIN - United Kingdom (Government)
40. Mr Jan ZAHRADIL - Czech Republic (Parliament)
41. Mr Valdo SPINI - Italy (Parliament)

42. Ms Cristiana MUSCARDINI - European Parliament
43. Mr Josep BORRELL FONTELLES - Spain (Parliament)
44. Mr René van der LINDEN - Netherlands (Parliament)
45. Mr Göran LENNMARKER - Sweden (Parliament)
46. Mr Panayotis DEMETRIOU - Cyprus (Parliament)
47. Ms Sylvia-Yvonne KAUFMANN - European Parliament
48. Mr Pierre LEQUILLER - France (Parliament)
49. Mr Ben FAYOT - Luxembourg (Parliament)
50. Mr Gijs de VRIES - Netherlands (Government)
51. Lord TOMLINSON - United Kingdom (Parliament)
52. Mr William ABITBOL - European Parliament
53. Ms Renée WAGENER - Luxembourg (Parliament)
54. Lord MACLENNAN OF ROGART - United Kingdom (Parliament)
55. Ms. Elena PACIOTTI - European Parliament
56. Mr Manfred DAMMEYER - (Committee of the Regions) Observer
57. Ms Claude DU GRANDRUT - (Committee of the Regions) Observer
58. Mr Elmar BROK - European Parliament
59. Mr Iñigo MENDEZ DE VIGO - European Parliament

Thursday 12 June

1. Mr Elmar BROK - European Parliament
2. Mr Andrew DUFF - European Parliament
3. Ms Marietta GIANNAKOU - Greece (Parliament)
4. Mr Johannes VOGGENHUBER - European Parliament
5. Mr Jens-Peter BONDE - European Parliament
6. Mr Antonio VITORINO - Commission
7. Ms Hildegard PUWAK - Romania (Government)
8. Mr Josep BORRELL FONTELLES - Spain (Parliament)
9. Mr Dick ROCHE - Ireland (Government)
10. Mr René van der LINDEN - Netherlands (Parliament)
11. Mr Peter SKAARUP - Denmark (Parliament)
12. Mr Joschka FISCHER - Germany (Government)
13. Mr Jan FIGEL - Slovakia (Parliament)
14. Mr Ben FAYOT - Luxembourg (Parliament)
15. Ms Sylvia-Yvonne KAUFMANN - European Parliament
16. Mr Peter HAIN - United Kingdom (Government)
17. Mr Kimmo KILJUNEN - Finland (Parliament)
18. Mr Jürgen MEYER - Germany (Parliament)
19. Mr Caspar EINEM - Austria (Parliament)
20. Mr Michel BARNIER - Commission
21. Mr Lamberto DINI - Italy (Parliament)
22. Ms Hanja MAIJ-WEGGEN - European Parliament
23. Mr Edmund WITTBRODT - Poland (Parliament)
24. Ms Lena HJELM-WALLÉN - Sweden (Government)
25. Mr Robert BADINTER - France (Parliament)

Friday 13 June

1. Mr Iñigo MENDEZ DE VIGO - European Parliament
2. Mr René van der LINDEN - Netherlands (Parliament)
3. Ms Ana PALACIO - Spain (Government)
4. Mr Michel BARNIER - Commission
5. Mr Henning CHRISTOPHERSEN - Denmark (Government)
6. Ms Hildegard PUWAK - Romania (Government)
7. Mr Elmar BROK - European Parliament
8. Mr Alojz PETERLE - Slovenia (Parliament)
9. Mr Andrew DUFF - European Parliament
10. Mr Johannes VOGGENHUBER - European Parliament
11. Ms Sylvia-Yvonne KAUFMANN - European Parliament
12. Mr Gianfranco FINI - Italy (Government)
13. Mr Josef ZIELENIEC - Czech Republic (Parliament)
14. Mr Erwin TEUFEL - Germany (Parliament)
15. Mr Jens-Peter BONDE - European Parliament
16. Ms Anne VAN LANCKER - European Parliament
17. Mr Olivier DUHAMEL - European Parliament
18. Ms Danuta HÜBNER - Poland (Government)
19. Mr Antonio VITORINO - Commission
20. Mr Dominique de VILLEPIN - France (Government)
21. Mr Péter BALAZS - Hungary (Government)
22. Mr Gijs de VRIES - Netherlands (Government)
23. Mr Joschka FISCHER - Germany (Government)
24. Mr Louis MICHEL - Belgium (Government)
25. Mr Rytis MARTIKONIS - Lithuania (Government)
26. Ms Hanja MAIJ-WEGGEN - European Parliament
27. Mr Kimmo KILJUNEN - Finland (Parliament)
28. Mr Alain LAMASSOURE - European Parliament
29. Mr Frans TIMMERMANS - Netherlands (Parliament)
30. Mr Hannes FARNLEITNER - Austria (Government)
31. Mr Göran LENNMARKER - Sweden (Parliament)

=====